

16 ta' Frar, 1957

Imhallee:—

Onor. Dr. W. Harding, K.M., B.Litt., LL.D.
 Il-Pulizija versus Antonio Abela

Bejgħ fit-Toroq — "Hawker" u "Pedlar" — Licenza tal-Pulizija — Art. 165 tal-Kap. 13 — Police Licences Act, 1949 — Notifikazzjoni tal-Gvern Nru. 849 tal-1949

Skond il-Liġijiet tal-Pulizija, fiadd ma jista' jeżerċita l-mestjer ta' bejgħ fit-toroq mingħajr liċenza tal-Pulizija.

Persuna liċenzjata bħala "hawker", jew "pedlar", ma tistax, fl-istat attwali tal-liġi tagħna, tinkerika persuna oħra tmur ibiegħ fit-triq minflokha u tinkerika tagħha.

Għaldaqstant, bniadem li jagħxi ta' bejgħ fit-toroq bħala inkarikat minn missieru, li hu liċenzjat bħala "hawker", jew "pedlar", meta huwa nnixx ma għandux liċenza b'is ibiegħ fit-toroq, jikkonmetti kontravvenzjoni konsistenti fl-eżerċizzju ta' bejgħ fit-toroq mingħajr liċenzja tal-Pulizija; u ma jistax issostni li hu kien semplici lavrant ta' missieru, għalkemm dan hu debitament liċenzjat.

Il-Qorti; — Rat l-imputazzjoni migjuba mill-Pulizija quddiem il-Qorti Kriminali tal-Magistrati ta' Malta kontra l-imputat, talli r-Rabat, fl-14 ta' Settembru 1956, f'xi d-9.55 a.m., għamilha ta' bejgħ mingħajr permess tal-Pulizija;

Rat is-sentenza ta' dik il-Qorti tat-28 ta' Novembru 1956, li biha sabet l-imputat fiati u kkundannatu għall-ammonizzjoni u riprensjoni;

Rat ir-rikors li bih l-imputat appella, u talab li s-sentenza fuq imsemmija tiġi revokata u li hu jiġi assolt;

Trattat l-appell;

Ikkunsidrat;

Id-difiza hija fis-sens li l-appellant ma kienx qiegħed jeżercita "ut sic" il-mestjer ta' bejjiegh, iżda kien qiegħed jaġixxi bħala sempliċi lavorant ta' missieru li, kif jidher mid-dokument fol. 2, hu debitament liċenzjat;

Il-Prosekuzzjoni tirribatti li l-liċenza hi personali, b'moq li għandu jdur għall-bejgħ it-titolari personalment u mhux persuna mqabbdha minnu;

L-argument tad-Difiza jiftaħ lok għal kwistjoni ta' certu nteress, u li ma hijsa xefn affattu ta' soluzzjoni ovvja "sola facti veritate inspecta";

Fl-art. 165 tal-Kap. 13 tal-Ediz. Riv., fit-test malti, jin-għad hekk:— "Hadd ma jista' jeżercita l-mestjer ta' bejjiegh fit-toroq mingħajr liċenza tal-Pullizija". Fit-test ingliz jin-għad hekk:— "It shall not be lawful to exercise the trade of hawker or pedlar without a licence from the Police";

Vwoldiri li, mentri fit-test malti hemm l-espressjoni unika "bejjiegh fit-toroq", fit-test ingliz hemm l-espressjoni dupliċi ta' "hawker" u "pedlar";

L-Imħallef sedenti, li kien il-President tal-Kummissjoni tar-Revizjoni tal-Liġijiet Statutorji, li twaqqfet fl-1936, wara li kkonsulta in-kommissjoni ma' din il-kawża, in-notament li huwa kien zamm matul il-progress ta' dak ix-xogħol, jista' jispjegali li, peress li dawn il-liġijiet kienet gew in-sostanza modellati fuq il-liġijiet inglizi in-materja, il-Kummissjoni kienet irriteniet spjeganti li taqotta l-okkuzzjoni ngliża, wara li kkunsidrat li dak li kien gara kien

probabilmente dan: meta l-legislatur makti, fl-epoka li t-test tal-ligijiet kien it-taljan, gie biex jirrendi l-kliem "hawker or pedlar" tal-ligi ngliza "mehuda bhala mudell, huwa sab li fit-taljan ma hemmx hlief it-terminu generiku, applikabbli ugwalment ghat-zewg espressjonijiet, ta' "mercataiuolo ambulante", jew "venditore ambulante", u kwindi kien kostrett jadotta dik l-espressjoni unika, li m'għad, f'dik li kienet allura sempliċi traduzzjoni ngliza, g'iet necessarjament reza "vendor of wares and merchandise in the streets" — frazi pjutost stirakkjata u fil-lingwa ngliza mhux proprja. Kien għalhekk, fl-opinjoni tal-Kummissjoni, rakkomandabbli li, għa ladarba t-test deċiżiv kien sejjer ikun l-Ingliż, tiġi wzata l-vera espressjoni tat-terminologija legali ngliza;

Issa, il-lum it-test li għandu jipprevali, f'każ ta' xi diskrepanza, hu, skond il-Karta Kostituzzjonali, dak ingliż; u kwindi l-kwistjoni prezenti għandha tiġi eżaminata in bazi għal dak it-test, li juża l-kliem "hawker or pedlar";

Il-kelma "hawker" g'iet fil-lingwa ngliza mil-Low German, u tezisti bhala "lioker" fl-istess sens fil-lingwa tedesca tal-lum. Il-kelma "pedlar" ma tiġix, kif wiehed jista' jaħseb, minn "pedes" bil-latin, biex tindika li dan jivvjaggja "on foot", imma tiġi minn kelma ngliza antika "ped", li tfisser "basket", li fih kienu jinzammu l-oġġetti għall-bejgh;

Fil-ligi ngliza hemm differenza sostanzjali bejn "hawker" u "pedlar"; għaliex mentri "hawker" hi dik il-persuna li tbiegħ fit-toroq, iżda tuża xi mezz ta' lokomozzjoni, bhala "pedlar" hu dak li jblegħ fit-toroq, iżda bla ma juża ebda mezz ta' lokomozzjoni, imma "trades or travels on foot" (ara Stone's "Justices' Manual", 88th edition, 1956, Vol. I, p. 1087, u Vol. II, p. 1723);

Id-differenza hija importanti għall-finijiet tal-kwistjoni dibattuta f'dan l-appell; għaliex, dejjem skond il-ligi ngliza, mentri s-"certificate" tal-"pedlar" hu personali għat-titolari, dak tal-"hawker" jikkomporta l-eċċezzjoni hekk espressa:—

"..... provided that a servant may travel with his master's licence and trade for his master's benefit" (ara pp. 1089 Vol. I, u pag. 1724, Vol. II, ibidem);

Issa, tirrizulta mill-provi li Nazareno Abela, missier l-appellant, li f'ismu hu l-permess tal-Pulizija, juża van, u għalhekk hu "hawker". Din iċ-ċirkustanza, ċjoè l-użu tal-van, hi dik li tikkwalifika bħala "hawker", u mhux l-oħra li fil-permess fol. 2 tissemma biss il-kelma "hawker"; għaliex, kif deher mix-xhieda tas-Suprintendent Florida, il-Pulizija, fil-ħruġ tal-permessi, ma jagħmlux distinzjoni bejn "hawker" u "pedlar", u jużaw unikament u indiskriminatamente il-kelma "hawker". Hu kurjuż li giet minn dejjem użata din il-kelma, avvolja lanqas kienet użata fit-traduzzjoni ngliza tal-ligijiet ta' qabel ir-Revizjoni;

Għalhekk il-pont issa jirriduċi ruħu għal dan, jekk Nazareno Abela, missier l-appellant, bħala t-titolari ta' permess ta' "hawker", setgħax, kif kien ikun jista' skond il-ligi ngliza, jibgħat lill-ibnu, l-appellant, ibiegh minflok bla ma jkun hemm ebda vjolazzjoni tal-ligi;

Din il-Qorti taħseb li, jekk a bazi tad-distinzjoni li hemm fil-ligi ngliza, li "hawker" jista', u "pedlar" ma jistax, jinqeda b'lavrant, hemm xi raġuni li hi applikabbli ukoll għall-kondizzjonijiet hawn Malta, li ma tmurx kontra l-Ligi Maltija, u li tiskaturixxi mill-istess distinzjoni bejn "hawker" u "pedlar", allura ma hemmx diffikultà li d-differenza ta' trattament fl-użu tal-permess tiġi rikonoxxuta anki f'din is-sentenza;

Però, l-Imħallef sedenti hu ta' fehma li hu proprju l-kuntrarju, fis-sens li d-differenza li hemm fil-ligi ngliza hi dovuta għal raġunijiet partikulari, u fis-sens ukoll li hemm hawn Malta l-ostakolu ta' dispozizzjonijiet legali;

Kwantu ghar-raġunijiet partikulari, hu diffiċili li wiehed jippreċiża x'inhuma, u l-istudji li għamel l-Imħallief sedenti ma ffruttaw ebda dawl hliel dak li din id-distinzjoni evolviet ruħha fil-kostumanzi tal-Ingilterra. "Prima facie" wiehed jista' jaħseb li d-distanzi f'pajjiż kbir setgħu tawlok għad-distinzjoni, inkwantokkè għal min irid jagħmel negozju limitat hu biżżejjed li jmur minn post għal post, mentri għal min irid jestendi l-isfera tal-attività tiegħu kummerċjali jehtieg xi mezz ta' trasport. Imma lanqas din ir-raġuni ma hi konvinċenti, għaliex fil-Canada, avvolja pajjiż kbir, id-distinzjoni ma ssirx. Infatti fil-kawża R (Best) v. Veniot (1939), 14 M.P.R., 27, paġ. 31, l-Imħallief Graham qal:— "A hawker is technically one who cries his goods goods from a wagon or other vehicle. The word 'pedlar' may have originally designated one who went on foot with a pack, but in this country the words 'hawker' and 'pedlar' are generally considered equivalent in law";

Jibqa', għalhekk, bhala raġuni partikulari probabbli dik fuq imsemmija tal-evoluzzjoni gradwali fl-Ingilterra konformement għall-użi tal-pajjiż. Issa, din l-evoluzzjoni ma setgħax kien hemm hawn Malta, għaliex kien biss bil-publikazzjoni tar-Revised Edition li ntużaw l-ewwel darba dawk il-kliem ta' "hawker" u "pedlar", għalkemm, anki qabel, il-Pulizija fil-premessi kienet tuża l-kelma "hawker";

Kwantu għall-ostakoli legali, hu fatt li skond ir-regolamenti li saru bil-Government Notice 846 tal-1949, taht il-Police Licences Act tal-1949, il-liċenzi huma personali, u bhala regola, apparti l-każ ta' hwienet, għandhom jinżammu fuq il-persuna tat-titolari, biex dan jurihom ghar-rikkjesta tal-Pulizija (ara reg. 9). Din id-dispożizzjoni ma tantx tadatta ruħha għall-fakoltà, sostnuta mid-Difiża, li "hawker" jista' jibgħat inkarikat tiegħu minflokun nifsu;

B'dan kollu, l-eċċezzjoni tad-Difiża kienet timmerita konsiderazzjoni; u "in lege ferenda", issa li fir-Revised Edi-

tion hemm il-lokuzzjoni dupliċi ta' "hawker" u "pedlar", ikun utili li l-pont jiġi meditat. Evidentement, l-istess stat ta' affarijiet inqala' fin-New Zealand. fejn giet magħmula liġi biex tagħti poter lill-Council tal-Borough li jiddefinixxi min kien "pedlar" u min kien "hawker". Fil-kawża Nicholson v. Odds (1891), 9 N.Z. L.R. 308. pag. 312. l-Imħallef Williams, wara li qal li sa dak inbar ma kienx hemm "a very precise line drawn between the terms 'hawker' and 'pedlar'", kompla iġħid li l-poter mogħti lill-Council ma kienx li jaġħtu "an entirely new meaning to well-known English words, imma preżumibilmment li jsegwu d-distinzjoni tradizzjonali ngħiża fir-regolamenti li kienu awtorizzati jaġħmlu;

Għalhekk din il-Qorti, fl-istat attwali, ma trossx li tista' tadotta d-differenza ta' trattament fuq imsemmi, li hemm fil-liġi ngħiża, filli "hawker" jista', u "pedlar" ma jistax, jin-negozja per mezz ta' inkarikat;

Konsegwentement tiddeċidi;

Billi tirrespingi l-appell u tikkonferma s-sentenza appellata; iżda in vista ta' ċirkustanzi tal-każ tordna li l-kundanna ma tiġix registrata fil-kondotta tal-appellant.
